

„EDINOST“
Izaja po trikrat na teden v šestih izdanjih ob **torških, četrtekah in sobotah**. Zjutranje izdanje izaja ob 6. uri zjutraj, večerno pa ob 7. uri večer. — Obojno izdanje stane: za jeden mesec . . . 1.—, izven Avstrije 1.50 za tri mesce . . . 3.—, . . . 4.50 za pol leta . . . 6.—, . . . 8.— za vse leto . . . 12.—, . . . 18.—
Naročnino je plačevati naprej na naročbe brez priložene naročnine se uprava ne ozira.
Naročnino številke se dobivajo v prodajalnicah tobaka v Trstu po 3 uvr., izven Trsta po 4 uvr.

EDINOST

Oglasi se računajo po tarifi v petiti; za naclove z debelimi črkami se plačuje preostor, kolikor obsega navadnih vrstic. Poslana, osmrtnice in javno zahvale, domači oglasi itd. se računajo po pogodbi.

Vsi dopisi naj se pošiljajo uredništvu ulica Caserna št. 13. Vseke pismo mora biti frankovano, ker nefrankovana se ne sprejemajo. Rokopisi se ne vračajo.

Naročnino, reklamacije in oglase sprejema uredništvo ulica Molino piccolo št. 3, II. nadst. Naročnino in oglase je plačevati loco Trst. Odpri reklamačije se prosto pošiljane.

Glasilo slovenskega političnega društva za Primorsko.

„P edinosti je moč“.

Častitim našim gg. naročnikom!

Pričeli smo razposiljati nakaznice vsem onim gg. naročnikom, kateri niso še doposlali naročnine za tekoče četrtletje. Iz nakaznice je tudi razvidno, koliko dolguje vsak naročnik za pretečeno četrtletje. *Prosimo, da se naročnina takoj dopošlje.*

Upravništvo „Edinosti“.

Parlamentarni škandali.

Po vseh stražnicah nemških gorijo ognji. Iz tega je sklepati, da so straže na svojem mestu, da bdé in čuvajo, da kruti sovražnik ne napade nenadoma glavne vojske in je ne uniči. Avstrijski Nemci so mobilizovani, nevarnost mora torej biti eminentna, strašna. Bojni krik se razlega po deželi in celó stari veterani so izkopali britko sabljo svojo — seveda zarjavelo — tam iz kupa, kjer je nagromadena stara šara.

Vojno imamo torej, britko vojno. Nemški delavec je odložil svojo lopato, kovač svoje kladivo, trgovec svoje trgovske knjige, odvetnik svoje fascikle — kdo bi tudi mislil na-se, ko je domovina — pardon: ko je velika nemška stvar v toli grozni nevarnosti!

Tudi včerajšnja in predvčerajšnja seja zbornice poslancev sti se vršili v znamenju — vojne! Strasti so plapolale, duhovi so bili razburjeni. Stara stvar je, da v vojnih časih šege, običaji in posebno oblike občevanja postajajo trši, odurniši. Kadar drve in besne bojne furije, tedaj nima besede človeška kultura.

Včeraj in predvčerajšnjem ni bilo niti sledu v zbornici poslancev o tistih blagih formah občevanja, ki so sicer običajne med — omikanimi ljudmi. Gospodje poslanci so se prepirali v znamenju vojne, ljute vojne. In ako je drzno preziranje zakonov uljudnosti in kurtuazije res najzanesljiveje znamenje bojevitosti in junaštva, potem pa že moramo sneti svoj klobuk pred Nemci, zbranimi pod zastavo Schönenerjevo, ter jim priznati slovesno in pred vsem svetom: vi ste res junaki, pravi sinovi starih Germanov; zagotovljeno vam je častno mesto v Walhalli!

Avstrijska zbornica poslancev je bila te dni priča divjaških prizorov, uprizorjenih — in to je ravno krvava ironija — po tistih ljudeh, ki svoje pretirane pretenzije hote opravičevati se svojo —

PODLISTEK

Fromont mlajši & Risler starši.

ROMAN.

— Francoski spisal Alphonse Daudet, preložil Al. B. —

„Dobro jutro, Fran,“ je dejala mirno; „takej vam bodem na razpolaganje... Jutri imamo velik obed... Kupci naše trvdke, kupčijski prijatelji... Saj oprostite, je-li?“

Sveža in smehljajoča se v beli jutranji obleki z vlečko in v lični zobčati čepici je sestavljala dalje kuhinjski list, dihajoča v sé sveži zrak, ki je vel od reke in travnikov. Na obrazu jej ni bilo čitati niti trohice skrbi ali nemira. Jasno čelo, dražestno osupli izraz njenega pogleda, ki jo je toliko časa delal mlado; rožaste, na pol odprte ustnice so bile v očitnem nasprotju z vnanostjo mladega moža, katerega je bila popolnoma utrudila noč, prebujena v plahem čakanju.

Celo dolgo četrt ure je moral Fran, sedé v kotu salonovem, poslušati naštevanje navadnih jedil

kulturo! Mi ne vemo sicer, da-li so ti nevedni epigoni Herbsta, Bergerja in drugih zares imenitnih parlamentarcev nemških, katerim ni mogel človek odrekati spoštovanja kraj vsega političkega in narodnega nasprotstva — mi ne vemo, pravimo, da-li so ti možje, ki so te dni besneli v našem parlamentu, res toliki junaki, ali to jedno vemo, da imajo drzno čelo in močna — pljuča. Ako bi bila stisnjena pest in divji krik res argument, ki prepričuje in poraža nasprotnika, danes bi kruti vit. Schönenerer in njegovo krdelo res smeli slaviti naj-sijajnejo zmago; junaki bi bili, odičeni lovoren-cem — zmagovateljev.

Ali stvari stoje vendar nekoliko drugače, nego jih vidijo parlamentarni — sit venia verbo — razgrajči v parlamentu avstrijskem. Jedno se jim je pač posrečilo: da so svetu pokazali gnilo sliko, odurno sliko: da so najobčutljiveje diskreditirali naš parlamentarizem. Kajti ljudstvo se mora vendar vprašati na vse zadnje: čemu prav za prav pošiljamo svoje zastopnike tja gori? In pritrđiti mora slednjič onemu antisemitu, ki je vskliknil predvčerajšnjem: vi kradete denar iz žepov davkoplačevalcev!

Nebeno čudo ne bi bilo, ako bi ljudstvo začelo resno povpraševati: čemu mi je prav za prav ta parlament? In po takih škandalih, ki se gode kdaj tam gori, mora biti očigledno žalosten za vse one, ki bi hoteli, da bodi parlament svobodna institucija, varuh pravic in svobode državljanov.

Pripoznano bodi, da parlamentarne skupine lahko zaidejo v tako položnje, da so prisiljene poseči po skrajnem parlamentarnem sredstvu: da z obstrukcijo ovirajo nadaljevanje razprav in da kakor ultima ratio predlagajo obtožbo ministrov. Toda taki koraki so dovoljeni le tedaj, ko so razlogi istim tako tehtni, tako utrjeni materialno in moralno, da opravičujejo skrajne korake. Sredstvo mora biti vsikdar v pravem razmerju z razlogi. In o izbiranju sredstev ne sme odločati samo važnost stvari, ampak tudi vprašanje, ali je tako sredstvo opravičeno tudi z moralnega stališča, se stališča pravičnosti. Recimo tudi, da bi ta ali ona odredba utegnila imeti še tako usodnih posledic za nas same, vendar nimamo pravice rabiti nasilja proti isti, ako sloni na temelju zakonov, pravičnosti in potrebe.

meščanskega obeda po običajnem redu, od malih, gorkih pastet, normanskega nakipka in brezštevlnih dišav, ki se rabijo za njegovo polivko, do breskev montrenlinskih in grozdja fontainebleauskega... niti jedne jedi ni preslišal.

Slednjič sta bila sama; sedaj je lahko govoril. „Ali niste dobili mojega pisma?“ je vprašal z zamolklim glasom.

„Kaj pa, da sem je.. došlo mi je pravilno.“ Ustala je, da bi pred zrcalom uravnala nekaj malih kodrov, ki so se bili zmešali s plapolajočimi trakovi, ter je nadaljevala, opazujuč svojo podobo: „Res, dobila sem vaše pismo ter sem jako vesela, da je imam. Ako bi se vas sedaj zopet lotila želja, bratu ovaditi grda obrekovanja, s katerimi ste mi pretili, lahko mu jaz takoj dokažem, da je to opravljivo ovadbo prouzročila le pregrešna ljubezen, katero sem jaz zavrnila, kakor se spodobi. To sem vam hotela povedati, dragi moj... Sedaj pa z Bogom!“

Sijajno, kakor igralka, ki z velikim vspehom

To so pomisleki, radi katerih moramo najstrožje obsejati sedanje bosnenje Nemcev in parlamentarne škandale, ki jih uprizarjajo radi jezikovnih naredeb za Češko in Moravsko.

To bosnenje ni opravičeno na nobeno stran: ker se naredbe nikakor ne dotikajo pravic nemškega naroda, ker so utemeljene v zakonih, ker odgovarjajo potrebam državne uprave in ker se je z istimi odpravila vsaj do neke mere kričeča krivica, ki se je dogodila narodu, ki je ogromne važnosti za državo po svojem številu, po svojih gospodarskih silah in po svoji kulturi. Nikdar še ni v Avstriji koja parlamentarna skupina tako lehkomisljeno, frivolno posezala po skrajnih parlamentarnih sredstvih, kakor delajo sedaj Nemci. In zato ni res in ni res, da bi bili ti grdi prizori, ki so se vršili te dni v parlamentu dunajskem, pojav ogorčenja radi dogodivše se resnične krivice, ampak to so škandali na sramoto našega parlamentarizma. Take škandale more prirejati le stranka, ki je moralno popolnoma propadla. In da so Nemci res propadli, da so padli jako nizko, je najbolji dokaz ta, da sta na mesto nekdanjih njih voditeljev, s katerimi so se res mogli ponašati kakor s kapacitetami, stopila — Wolf in Schönenerer. Niže ni možno več. To se bode britko maščevalo na Nemcih, kajti ljudje a la Wolf in Schönenerer niso sposobni za dostojno zastopanje naroda, ampak jedino le za uprizorjevanje škandalov. Taki ljudje seveda žive le ob škandalih, tem ljudem je škandal pravi element, ali država potrebuje kaj drugega, potrebuje mož z resno voljo za pozitivno delo, mož, ki bodo umeli in hoteli uravnjavati svoje delo tako, kakor zahteva n r a v sestave te države. Država potrebuje zloženega dela vseh nje narodov, ne pa parlamentarnih škandalov. Nadejamo se torej, da se združijo vsi oni, ki hote, da se država naša vlada z Dunaja, ne pa iz Draždan ali Berolina, ter da telebnejo v globino zaslužene brezpomembnosti — uprizorovatelje škandalov.

Politiške vesti.

V TRSTU, dne 8. maja 1897.

Državni zbor. V včerajšnji seji zbornice poslancev so se ponovili izgredi, ne, poostrili so se. Znamenite pa je to, da se je včeraj obrnil srd nemških razgrajčev proti ministru, ki jim je naj-

ostavljala oder, je šla mimo njega ter ostavila salon s smehljajočimi usti, veseleča se svoje zmage, a brez jezne razburjenosti.

In on je ni zadavil!

V.

Med „raznimi vestmi“.

Na večer pred tem nesrečnim dnevom, malo minut potem, ko je bil Fran na skrivnem ostavil svojo sobo v Rue de Braque, je prišel slavni Delobelle domov ves potr. Na obrazu se mu je čitala prevara in malodušnost, katero je kazal, kadar se mu je pripetilo kaj neprijetnega.

„Moj Bog, ljubi mož, kaj se ti je zgodilo?“ ga je vprašala gospa Delobelleova, katere je še vedno večkrat čutila gledališko-pretirano mimiko soproga svojega, dasi sta bila že dvajset let skupaj.

Stari glumač ni nikdar pozabil, da bi svojih besed ne uvajal z mimiko, kakoršna je običajna na odru. Predno je torej odgovoril, je nakremžil usta z izrazom studa in nepovolnosti, kakor bi bil ravnokar požrl nekaj grenkega. (Pride še.)

bližji po mišljenju, proti ministru pravosodja, grofu Gleispachu. Minister Gleispach je razsrdil Nemce, ker je rekel, da stvar glede opravičenosti jezikovnih naredeb je jasna juristom in nejuristom, da torej ne morejo resno misliti na obtožbo ministerstva niti oni, ki jo predlagajo. Gospod minister je zadel v črno. Tudi na tem mestu smo že rekli, da vsa akcija zoper jezikovne naredbi nosi na sebi znak neiskrenosti, da je vse to „ogorčenje“ le hlinjeno in da se za istim skriva le skrajna strankarska sebičnost. Gospod minister je zadel na občutljivo mesto, in Schönererjanci so zatulili liki ranjena zver. Kričali so kakor zbesneli, da grof Gleispach mora preklicati svoje besede; zahtevali so, naj predsednik pokliče govornika na red; bilo je, kakor da so vse furije pridivljale v dvorano. O nadaljnji razpravi seveda ni bilo govora, in predsednik Kathrein je pretrgal sejo za dve uri. Potem je seja nadaljevala. Grof Gleispach je stopil v dvorano ves blede same razburjenosti. Hotel je govoriti, toda navstavljeni vrišč mu ni dal do besede. In kakor hitro je poskušal govoriti minister, se je ponovil skandal. Zastoj je apostrofiral predsednik nemške poslance, naj vendar spoštujejo meje, ki so postavljene — omikanim ljudem; gospodje niso vedeli več, kaj delajo. Čuti je bilo krikov: Proč z ministerstvom! Bati se je bilo dejanskega napada na ministra, zbok česar so se zbrali okolo njega poslanci desnice. V tem vrišču in trušču so se sprijemali poslanci različnih strank, mož zoper moža, kakor na bojišču v zadnjih odločilnih trenutkih. Med tem vriščem je grof Gleispach dovršil svoj govor, katerega pa seveda ni nikdo čul, niti stenografi ne. Nekoliko poslancev z desnice je čestitalo ministru in vsa desnica je ploskala demonstrativno. Levica je protestovala burno. Dirndaj je bil tolik, da je predsednik vil roke ves obupan.

Ko se je vendar nekoliko polegel ta trušč, dobil je besedo nemški poslanec Hofmann-Welshof, ki je rekel, da so bile besede ministrove nedostojne te zbornice. Zahteval je, naj minister preklicuje storjeno razžaljenje. Za predloge, da se ministerstvo postavi v obtožno stanje, sta govorila tudi posl. Pergelt in Hohenburger. Slednjič so prišli do besede tudi skupine na desnici. Posl. Naworski je izjavil v imenu Poljakov, da je vlada dokazala zakonitost svojih naredeb. Poljaki ne vidijo najmanjšega vzroka za obtožbo ministrov. Glasovali bodo torej za prehod na dnevni red preko dotičnih predlogov. — V imenu konservativnega plemstva je izjavil grof Palffy, da njegova stranka mora le odobravati naredbi. Iste ne pomenijo nikake škode Nemcem in nikakega nasilstva zoper narodno ekzistencijo Nemcev, ki so uživali predpravo do sedaj. Te naredbi so le prvi korak do zadovoljenja opravičenim zahtevam naroda češkega. Ker torej vlada ni prekoračila svoje kompetence, bode govornik glasoval za prehod na dnevni red. Tu se je pretrgala razprava.

Posl. Zore je predložil interpelacijo do vlade, da bi ista potom pomiloščenja omogočila povrnitev v domovino onim Dalmatincem, ki žive v inozemstvu, zlasti v Ameriki, ki pa niso zadovoljili svoji vojaški dolžnosti.

Minister za poljedelstvo Ledebur je predložil zakonski načrt za snovanje gospodarskih zadrug.

Jednakopravnost in jednakoveljavnost. Da proti jezikovnim naredbam ne govori prepričanje, ampak le strast, to je pač jasno dokazala razprava v zbornici poslancev. Grof Badeni je dokazal na podlagi zakonov, cesarskih patentov in ročnih pisem, da češki narod ima pravico zahtevati jezikovno ravnopravnost. Nijeden nemških govornikov ni niti poskušal, da bi ovrigel argumente ministrove. Trdili so pač, da je vlada kršila zakon z rečenimi naredbami, ali dokazal ni tega nihče. Trpeli so torej na silnem pomanjkanju argumentov. Toda, niso si belili las radi tega nedostatka: kar jim je primanjalo na argumentih in dokazih, nadomeščali so jim bogato — krik, pretiravanja, baharija z ogorčenjem vsega naroda nemškega, z napadi na grofa Badenija, da je rušitelj in izdajalec Avstrije, sklicevanjem na besnenje na shodih v Libercu in Toplicah, z grožnjami, da poseže Nemčija vmes in nezaslišanim zasramovanjem nenemških narodov.

Kar ni zmogel talent, nadomestiti je moral torej temperament. In nemški srditeži so polni

temperamenta, to se jim mora priznati. Z vsem tem arzenalom raznih sredstev se nočemo baviti dalje: ker krik ni bil še nikoli dokaz; ker ogorčenje, na katere so se sklicevali, je le sad njih lastne agitacije; ker je trditev, da Nemci rede Slovane, le prazna baharija; ker je očitanje, da je grof Badeni iz izdajanjem jezikovnih naredeb izdal Avstrijo, le neslana tirada; in ker klicanje inozemstva na pomoč v notranjih borbah znači veleizdajstvo, ki se obsoja že samo ob sebi in mora samo ob sebi donesti le prokletstva onim, ki se poslužujejo takih sredstev.

Ali tistega razlikovanja med jednakopravnostjo in jednakoveljavnostjo narodov se moramo vendar dotakniti tu. Ker so namreč zakoni o enakopravnosti tako jasni, da jim ne more podtakniti drugačnega pomena niti najprefriganejši sofist, ker je torej jasna kakor zlato solnce pravica nenemških narodov do jednakopravnosti, tako jasna, da jej ne more oporekati nikdo, pa so se zmislili nemška gospoda drugo formulo, po kateri bi vendar-le mogli odrekati enakopravnost. Sicer pa si Nemci ne morejo prisvajati očetovstva za to formulo, kajti čuli smo že večkrat, da si tudi v Trstu že dolgo tolmačijo pravice slovanskega prebivalstva po tej famozni formuli!

Nemci pravijo torej: ako je tudi res, da je v zakonih zagotovljena enakopravnost vsem narodom, vendar se ista ne da izvesti, ker niso vsi narodi jednakoveljavni! Po tej formuli je tudi razgrajč Wolf srečno dospel do tega, da je sebe in svoje Nemce — inclusive svojo brezprimerno surovost — uvrstil med najdovršenejša in najpopolnejša bitja človeška, Čehe pa je vsporedil — Culukafrom. Ali ne bi bilo čudno, ako bi bili tudi Culu ravnopravni v Avstriji? Tako je menil fanatični German, da je temeljito porušil vse zahteve Čehov. Kdo ne ve, kako zaljivo je tako vsporejanje? Ali impertinenca je tem huja, ako pomislimo, da je Wolf zadal udarec resnici v obraz, ker je vendar notoriška istina, da Čehi stoje na isti stopinji kulture, kakor Nemci. In tudi da ne bi bilo tako, ostaja vendar absurdna teorija o večji in manjši vrednosti narodov in ista ne more biti nikdar naslovom enakopravnosti. Saj je naravno, da se jedni narodi razvijajo hitreje, drugi pa počasneje, kakor so jim že bila sredstva na razpolago in okolnosti ugodne bolj ali manj. Nikakor pa ni dopustna trditev, da je ta ali oni narod manje vreden zato, ker so bile razmere take, da se je razvijal nekoliko počasneje. Sosebno nam avstrijskim Slovanom ni možno očitati, da zahtevamo več, nego smo — vredni, ker smo svoje zahteve vsikdar urejali po razmerah svojih in so zahteve naše rasle v isti meri, kakor smo rasli mi sami po svojim napredku. Čehi imajo že svoje vseučilišče, ker so polagoma dorasli temu, mi zahtevamo ravnopravnost po uradih, ker vemo, da se je naš jezik popolnoma usposobil za enakopravnost.

Iz kratka: manje razvitim narodom se lahko reče: brzdajte se nekoliko, glejte, da bodo vaše zahteve v soglasju z vašim razvojem! Ali tisto bahanje: „Mi smo več vredni, nego drugi“, je neslano, je absurdno, je nekrščansko in bije v obraz najelementarnejšim pojmom o človeškem dostojanstvu, o dostojanstvu narodov!

V imenu svojega dostojanstva morajo avstrijski Slovani najodločneje protestovati proti označenju kakor manje vredni. Mi smo oblagodarjeni talentom in srcem; naše duševne sposobnosti nas delajo ne le enakopravne, ampak tudi jednakoveljavne z drugimi narodi! Ako pa smo kaj zamudili, ni to dokaz manje vrednosti, ampak vsa krivda je le v okolnostih, v katerih smo živeli.

Grof Badeni odstopi? Dunajski dopisnik „Slovenskega Naroda“ sodi jako pesimistiški o položaju grofa Badenija; meni, da Badeniju ni druge poti, nego — demisija. Tudi včerajšnja „Reichspost“ poroča, da se govori v parlamentarnih krogih o odstopu grofa Badenija kakor o gotovi stvari. Isti list pa zatrja, da bode sedanjemu sledilo konservativno ministerstvo.

Grško-turška vojna. Turki napredujejo zmagovito. Vse vesti o njih dosedanjih prisvojitvah se potrjujejo. Grki se seveda umikajo. Celo general Smolenitz, ki je tako hrabro branil Valetino, pravijo, da je popolnoma vničen. Zato pa se z ostanki

svoje brigade ni umaknil na Volo, kakor je želela vlada, ampak v Almyros, kjer je bajo varniši.

Grška vlada je priobčila zastopnikom velesil, da efektivno izvede blokado vsega obrežja Epira. To bode Turkom pač malo na škodo!

Gledé nastopa velesil javljajo iz Londona, da je inicijativa za posredovanje izšla od lord Salisburyja in od kraljevske družine (bržkone same kraljice Viktorije!) Toda prepušča se, da se pogaja Rusija, da bode vspeh gotov. Kralj Jurij bi bil rad vsprejel posredovanje, toda vlada njegova se je kazala v tem pogledu vedno neupogljiva. — Ako bi navstal v Atenah nemir, je poskrbljeno, da energično nastopijo velesile v varstvo kraljevske rodbine. V tem pogledu da je določeno že vse potrebno.

Različne vesti.

Osebnost. C. kr. namestnik vitez Rinaldini se je včeraj odpeljal v Pulj, da prisostvuje konstituiranju komisije za asanacijo mesta. Namestnik ostane dva ali tri dni v Pulju.

† **Vojvodina Sofija Karlota Alençon**, mlajša sestra Nj. Vel. naše cesarice, rodila se je dne 22. februarja 1847. v Monakovem kakor hči vojvode Maksa Jožefa na Bavarskem. V 18. letu svoje dobe zaročila se je princesa Sofija Karlota s kraljem Ljudovikom II. Bavarskim. Kralj je bil tako zaljubljen v svojo zaročnico, da je počenjal vsakovrstnih stvari, ki so že takrat — kralj je bil še-le 22 let star — dale sklepati, da mu duševno stanje ni v redu. Vse je bilo že pripravljeno za poroko in so po prodajalnicah prodajali celo fotografijo neveste z nadpisom: „Sofija, kraljica bavarska“, kar se je čulo, da je ta zakon splaval po vodi. Bržkone je razpustil zaroko kralj Ljudovik, izjavivši, da ni vreden biti nje soprog, ker je grozno — ljubosumen. Septembra meseca 1868. l. se je princesa Sofija poročila v Possenhofenu s princem Ferdinandom d' Orleans, vojvoda d' Alençon in Nemours, ki je imel takrat 24 let. (Vojvoda Ferdinand je bil drugorojeni sin kralja-meščana Lonisa Filipa. Ur.) — Ko je vojvodinja doznala, da se je kralj Ljudovik utopil v jezeru svojega parka, napravila je ta vest nanjo globok btis. Kajti že po letu 1868. nekoliko pred smrtjo kralja Ljudovika, bila je vojvodinja hudo bolna. Ta vest pa jo je pretresla tako, da je bolehalo leta in leta. Ozdravela je v zdravilišču prof. Kraft Ebinga pri Gradcu.

Iz zakona vojvodinje Sofije Karlote z vojvodo Alençonskim sta se rodila dva otroka: princesa Luiza, sedaj soproga princa Alfonsa Bavarskega in vojvoda Emanuel Vendomski, poročnik v 5. dragonskem polku. Soproga mu je princesa belgijska. Omeniti bi bilo še, da je bila vojvodinja de Alençon lani novembra meseca zadnjikrat na Dunaju, povodom poroke vojvode Filipa d' Orleans z vojvodinjo Marijo Dorotejo. In sedaj, po poldrugem letu! Strašna usoda!

Kralj srbski v Trstu. Srbski kralj je dospel Lloydovim parnikom „Stephanie“ danes zjutraj iz Bara v Trst in se odpeljal brzovlakom na Dunaj.

Prvi občni zbor ženske podružnice družbe sv. Cirila in Metoda v Rojanu vršil se bode, kakor je bilo že omenjeno, jutri v nedeljo dne 9. t. m. ob 2. uri in pol popoldne v otroškem vrtu v Rojanu. Z ozirom na važnost, ki jo ima stvar posebno za naš del okolice, naj se pač nobena ne izgovarja z običajnim izgovorom: „Saj že opravije brez mene!“ Vabijo se torej Slovenke iz mesta in okolice, da se udeležé v obilnem številu tega zbora. Načelnistvo.

Sedaj imajo! Goriški Lahi imajo od nekdanj to lepo navado, da kakor le morejo zasramujejo one, ki jim donašajo — denarja. Brez slovenskega ljudstva ne morejo živeti, od slovenskega ljudstva žive, promet se slovenskim ljudstvom jim je malone jedini vir dohodkov. Po takem bi moral človek misliti, da bodo skušali vabiti k sebi to ljudstvo prijaznim, uljudnim in spoštljivim vedenjem. Kaj še! Žalijo je, kjer le morejo, žalijo one, od katerih žive! Kako si je tolmačiti to nespametno vedenje goriških Lahov? Ali se res mislijo odpo vedati slovenskemu denarju, zaslužku, ki jim prihaja iz prometa se Slovenci? Tega ne, nikakor; to je le tako stara navada in ukoreninjeno menenje, da Slovenec ne reaguje na žaljenja, marveč da še poljublja šibo, ki ga tepe.

Dalje v prilogi.

No, Slovenec noče več poljubljati šibe, marveč se jej je jel prav energično — izogibati! So-sebno se slovenskimi novinci so imeli goriški Lahi svoje posebne „špase“. Letos jim je pa izpodletelo. Tudi letos so hoteli tako malce pozasramovati, ali slovenski novinci niso hoteli več razumeti goriških „špasov“ in pobrali so jo v Solkan, od koder jih ni mogel zvabiti niti g. komisar Princig. — Stvar ni ostala brez daljaje posledice. Danes čitamo namreč v tržaških listih objavo namestništva, da se bode nabor za občine Solkan, Grgar, Čepovan, Trnovo in Tribušo vršil dne 31. maja 1897 — v Solkanu!!!

Sedaj imajo Goričani drag „špas“ v poplačilo njih „špasov“! Mi pa pravimo: le tako naprej, vrli lahončiči! Čim bolj bodete gromeli vi, tem bolj se bode jasnilo — pri nas!

„Slovenke“ 10 št. je izšla danes in ima nastopno vsebino: Kake bi ne pela? (Kristina); Duša in srce. (Vida); Pedagogiške črtice. (Danica); Eva. (K. pl. Radič); Zaročenca. (B. M. L. E.); Utrinki. (Marica II.); Oni dve. (Marija Ana); Najino slovo. (Vida); Slike iz Venecije. (Marica); Iz velikomestnega življenja. (S.); Po noči. (Vijola); Narodna zavest v Slovencih. (Danica); Častni član. (Milka); Književnost; Razne vesti.

Darovi za ubege družine zaprtih okoličanov so darovali:

I. N. nabral v veseli družbi pri M. Kovač (via S. Lucia) . . . . . gl.	2.—
Mala družba v krčmi Antona Miklavca nabrala	1.10
V Lonjeru nabral Josip Pregarc	—51
Prele Josip	1.—
Žvab Fran	1.—
Salemalejkum za potnino Ras-Terletu Slovenski klub v Celovcu	10.—
P. F. nabral v Štanjelski občini, Branič in Kobljiglavci	19.10
V Tomaju nabrali ter poslali po Ant. mlajšemu	11.80
Jak. Gruden, umir. župnik v Ljubljani Gostilničar Anton Vodopivec (Pri petelinu) nabral mej svojimi gosti 3 gl. in 20 Helvetica	3.08
V Gropadi nabrali Fran Milkovič, L. Kalc, Miha in Just Grgič	13.32
Tončka Kompare	1.—
Družba nabrala na travniku g. Križmana v Rojanu	1.60
I. B. nabral	2.—
Preč. g. kanonik Flego	5.—
Mozetič	5.—
Svoji k svojim	2.—
Ženski klub „Vrtnica“ iz Abesinije napoveduje vojsko Rasom-Abesincem z Ivan Dekleza, Dunaj	8.—
Špelt Ivan, vas Plače št. 14 p. Sveti Križ-Cesta	2.50
Makovec nabral (darovi posebe)	12.51
Viljem Pfeifer, (državni poslanec)	5.—
dr. Tomaž Romih, župan krški	6.—
R. Silvester nabral v Vipavi	10.46
V Črnekalu in Rižanu nabral Trobec	18.39
J. G. Vrbanov	2.50
F. Dodič nabral mej služabniki Lloyd	3.85
Skupaj . . . . . gl.	156.72
Prej izkazanih . . . . . gl.	1141.50
Skupaj . . . . . gl.	1298.22

Imena darovalcev izkazanih, skupno nabranih in doposlanih nam svot prinašamo posebe na drugem mestu. Nadaljne darove sprejema rado-voljno ter deli mej potrebne družine naše upravnštvo.

„Slovenska čitalnica“ v Trstu priredi dne 16. maja izlet v Sežano. Podrobneje prihodajč.

Narodna dirka. Prvo hrvaško društvo biciklistov je sklenilo v svoji seji dne 6. t. m., da se narodna dirka, določena za 9. t. m., prenese na dne 16. t. m. To pa z ozirom na plemenito svrhu, ki je onega dne se svojo tombolo hoče doseči društvo sv. Vida. Primerno temu je odložen tudi zaključni rok za prijave na narodno dirko do 12. t. m.

Prošnja. Slovenka Ana Česnik, bivajoča v Via Fiume št. 264 v Rocolu, prosi prijatelje in znance, da bi se je usmili in ji pripomogli pla-

čati stanarino. Nje mož je že nekoliko mesesev bolan in je sedaj v bolnišnici, bolan — na duhu! Vsled prebite žalosti in skrbi je sedaj sama tako slabega zdravja, da si ne more prislužiti potrebne-ga.

Štrajk pri sv. Roku zaključen. V ladje stavbarski zavod pri sv. Roku je došlo včeraj na delo 1020 štraj ovcov. Delali so do 11 $\frac{1}{2}$, potem je po urniku $\frac{1}{2}$ ure počitka in dela se zopet od 12 do 4. in pol. O počitku pa je priobčilo ravnateljstvo delavcem, da jim da 24 ur svobode, da morejo slaviti zopetni nastop dela.

Deputacija delavcev je izročila ravnateljju zavoda formalno zahtevo za znižanje števila delavskih ur. Ravnateljstvo je določilo, da ima delo trajati 10 ur v polletnih mesecih, to je od aprila do septembra, 9 ur pa od oktobra do marca, oziroma od novembra do februarja. Da pa ne pride v navskrižje z industrijalnim pravilnikom, ki ne dopušča nepretržnega dela preko 5 ur, je določeno za poletne mesece delo od 6. do 11. ure predp. in od 11.30 do 4.30 pop.

O sedanjih voditeljih Nemcev, Schönereju in Wolfu, pravi prav dobro porečevalec praške „Politike“:

Na prvi dan razprave radi zatožbe ministrov menda ne bodo ponosni Nemci; jako sramotno je zanje, da se dajo slepo voditi od ljudi Schönerejeve barve. Največa nesramnost je to, ako Wolf, četudi indirektno, govori o dinastiškem čutstovanju, tisti Wolf, ki je o govornu predsednika o strašni smrti vojvodinje Alençon, sestre naše cesarice, pokazal svoje mišljenje s tem, da je ostentativno ostavil dvorano. In od takih ljudij se dajo voditi državo vzdržujoče stranke!

Germania irredenta. Iz Heba pišejo: Kljubu temu, da je bil prepovedan nemški ljudski shod za „Egerland“, ki se je imel vršiti pod milim nebom, došlo jih je dne 3. t. m. vendar mnogo, ki so priredili demonstracijo. Med prepevanjem germanske „Die Wacht am Rhein“ korakali so po mestu na trg pred spomenik cesarja Jožefa. Tam je neki Schönerejev pristaš pričel govoriti, toda vladni zastopnik je z orožniki razgnal zbor, ki je bil narasel že na več tisoč oseb. Na to so poskusili zborovati v neki dvorani, toda tudi od tam so jih izgnali orožniki. Sedaj pa so se začeli klicati: „Hajd, na Bavarsko!“ in vsi so odšli na bavarsko mejo. Ko so prekoračili mejo, spregovoril je avstrijski urednik Hofer in za njim neki Nemec iz „rajha“. Oba govornika sta povdarjala v svojih govorih solidarnost vseh Nemcev tostran in onkraj meje. Ta izjava je vzbudila burno klicanje „Heil All-Deutschland!“ Potem so še jedenkrat zapeli „Die Wacht am Rhein“ in se razšli. Te demonstracije se je udeležilo kakih 3000 oseb, med njimi meščani iz Heba, Ascha, Elbogena itd., n. pr. deželni poslanec dr. Rninger, župan Schindler, okrajni načelnik März, razni odvetniki, tovarnarji in drugi. —

Stvar postaja vedno lepša! V srcu Avstrije raste slovesno vsajeni „Bismarckov hrast“, ob meji pa že kar o belem dnevu kričé „Hajd' na Bavarsko!“ in kar je še hujše, res prestopajo mejo, da se z one strani rogajo semkaj. Toda vse to baje nič ne dé. Vse kaj družega pa bi bilo, ako bi n. pr. kje v Galiciji zborovalo par Malorusov in da bi tem prišlo na misel, zakričati „Hajd' na Rusko!“ in da bi res prekoračili rusko mejo ter priredili „paušlavistiško“ demonstracijo! To bi bil ogenj v strehi! Pangermanske demonstracije pa so nedolžna stvar! Morda pa bi bilo vendar umestno, da se naše pangermane opozori na kakšen delikateu način, naj bi vendar imeli nekoliko obzira do ostalih, lojalnih avstrijskih na rodnostij, če so že sami veleizdajice po — poklicu. Vsaj malo bolj „na tihem“ naj bi se dogajale take demonstracije!

Nezgoda na morju. 21letni dainar Anton Štok in 19letni mesar Ivan Jenko sta si vzela v kanalu čoln ter hotela v odprto morje ribe loviti. Komaj pa sta priveslala do pomola sv. Karla, ko je v istem trenutku odpluvajoči Lloydov parnik „Maria Therisia“ prevrnil čoln. Štok, ki menda ne zna plavati, se je premetaval po vodi, ne da bi si znal pomagati; s parnika so mu vrgli rešitveni pas, s katerim se je držal nad vodo, dokler niso njega in njegovega druga — le-ta pa se je držal prevrjenega čolna — spravili na kopno. Hudega se ni pripetilo nobenemu nič, samo mokra sta bila.

Sodnijsko. 47letni že mnogokrat kaznovani dninar Alojzij Griko, italijanski podanik, je dobil predvčerašnjem zaradi hudodelstva tatvine 14mesecev težke ječe ter pride po prestani kazni pod posebno policijsko nadzorstvo. Dne 14. aprila t. l. zjutraj je poskusil Grillo ukrasti 10 volnenih vojaških posteljnih odev. Odeje so se bile izkrcale parnika „Elektra“.

20letni postrešček Fran Ferlan iz Voloskega okraja je dobil zaradi hudodelstva tatvine 6 mesecev težke ječe. Ukradel je prvemu mašinistu na parniku „Metkovič“ zlatnine in denarja, vsega za 80 gl.

Razprava proti Acciaritu. Iz Rima javljajo, da razprava zoper napadalca na kralja Umberta, Petra Acciarita, lepo napreduje, toda da postaja vedno obsežna. Govori se, da je kvestura (policija) našla nov dokaz za to, da Acciarito ni iz lastnega nagiba napadel italijanskega kralja, ampak da je imel izvršiti sklep neke zarote. Preiskava se mora torej razširiti na vse te sokrivce, katere pa je treba seveda še le — najti. Umevno je, da te okolščine nekoliko zavlečeje preiskavo.

Preiskava zaradi katastrofe v Parizu. Preiskovalni sodnik je pozval uradno k sebi barona Makau-a, prireditelja bazarja in pa lastnika in manipulanta cinematografa, tehnika Langeja.

Ricciotti Garibaldi se vrača v Italijo. Danes je junak Ricciotti Garibaldi ostavil ubogo grško zemljo, da se vrne v solnčnato Italijo. Glasi se, da hoče naravnost v Rim, da sporoči svojemu bratu Menottiju resnico o položaju, toliko kolikor se dostaje vojske, kolikor javnega menenja.

Gospodarsko. Dekazana stvar je, da nestalno vreme v spomladi, prehod od krmenja v hlevu k pači, ni brez upliva na organizem, in pogostoje nego kedaj nastopajo kužnate bolezni zlasti pri mladi živini. prašičih, ovcah, kuretini itd. Priporočati je torej, da se o pravem času upotrebijo preservativna sredstva, kakršna so že mnogo let izkušeni „Kwizde kornoburški rodilni prašek za živino, Kwizde restitueljski fluid, Kwizde prašek za prašiče, Kwizde sredstvo zoper grižo pri ovcah, Kwizde prašek za kuretino, za kokoši, race, gosi itd.“

Narodno-gospodarske stvari.

Kako naj se brani proti peronospori.

Dogovor mej učiteljem in vinogradnikom.

Spisal I. S. Fojačev.

(Dalje.)

Domevina peronospere in razvoj iste.

Vinogradnik. Oprostite gospod učitelj, če vam rečem, da mi dosedaj niste povedali čisto nič novega. Jaz bi rad znal, od kje da prihaja ta grozni škodljivec in kako da se razvija, da se množi.

Učitelj. No, dosedaj sem odgovarjal le na vaša vprašanja, ki ste mi jih stavili. Vi bi torej radi vedeli, od kje da je prišel ta škodljivec. No, to vam je lahko povedati. Peronospora se nam donesi iz Amerike, in sicer z onimi ameriškimi trtami, ki so se donesle radi tega na Francozko, da so jih rabili kakor sredstvo proti trtni uši. Mala rastlinica, malo seme, raznešeno po vetrovih v razne kraje, omehkužilo je v katkem času vse vinograde po Francozkem in od tu in na tak način se je razširila peronospora po vsej Evropi.

Vinogradnik. No, in po zimi ob hudem mrazu, kaj ne pozebejo in poginejo ti trosovi, te rastline.

Učitelj. Žalibog, ne. Ali počakajte, bolje je, da vam razjasnim vse po malem, kako se razvija peronospora itd. Ob ugodnem vremenu rodi peronospora seme, iz katerega se razvija v bodočem letu zopet peronospora. Kedaj in kako se razvija to seme, odvisi najbolj od ugodnega vremena in sicer: ako naraste toplina na 16°—20° Celzija in ako imamo še k temu deževno vreme, megle ali pa velike rose, začne se razvijati ono seme, ki je prezimilo. Seme je namreč odpalo na zemljo se suhim perjem vred; ako podpiše vetrič v spomladi ali po letu, nanese isti to prezimno seme na novo mlado perje, na mladice, na grozdiče, ki so morda ravno v cvetu. Perje je na površini dovolj vlažno vsled dežja, rose, megle; seme običi na njem in ako ima še k temu, kakor smo omenjali popred, ugodno toplino, prične se polahko razvijati, prodere gornjo kožico peresa, in raste v v peresu samem, sesaje peresni sok. Korenina se razvijajo v peresu na vse strani, delajo se tudi male vejice, katere prodre na dolnji strani peresa in več takih na jednem kupu nam dajo ono belo stvar, katero imenujete vi navadno „muffa“ ali

vesnoba. Vsaka taka vejica pa predstavlja nam posamično drevesce in nosi na vrhu takozvano poletno seme, katero, raznešeno po raznih vetrovih, pada zopet na zelene dele trt in drugih rastlin, se pričinja tu zopet razvijati in na tak način nam napravi v kratkem času ogromne škode.

Ako pade semeperonospora na grozdni cvet, se tudi tu ukorenijo in izsesa sok, radi česar se izsuši mladi grozdič in odpade ali padejo posamični deli, še predno se napravijo jagodice.

Tam po trgatvi dozori zopet zimsko seme, o katerem sem vam že pravil, ki ohrani svojo kaljivost vzlic najhujši zimi. (Pride še.)

Najnovejše vesti.

Dunaj 8. (Zbornica poslancev.) Posl. Steinwender in tovariši so interpelovali ukupno ministerstvo radi druge železniške zveze s Trstom. — Posl. Funke je tožil, da so Mladočehi včeraj za branili nemški poslancem, da niso mogli poslušati govora pravosodnega ministra. To vedenje da je nedostojno. Predsednik je izjavil, da včerajšnji dogodki so na škodo ugledu parlamenta. Poslanci sami morajo imeti zmisla za to, kako daleč segajo meje dovoljenega. Viharno odobravanje na desnici) Poslanec Engel je odgovoril, da Mladočehi niso izzvali nasilstev, ampak so jih le preprečili. Na to se je nadaljevala razprava o predlogih, da se ministerstvo postavi v obtoženo stanje. Poslanec Gross je ostro kritikoval jezikovne naredbe. Liberalni grof Dubsky je predlagal, da zbornica, izrekaš grajo vladi, preide na dnevni red preko predlogov za obtožbo, ker isti segajo predaleč. Govoriti je začel dr. Menger.

Atene 8. Grška vojska, ki se je premikala proti Prevesi, je poklicana nazaj. Proklamacija generalnega štaba turškega pozivlja krščansko prebivalstvo, naj odloži orožje.

Carigrad 7. V turških vladnih krogih prevladuje mnenje, da Turčija ne bode mogla ostaviti grške zemlje, ako ne dobi vojne odškodnine.

Kolonj 8. „Köln. Zeitung“ javlja iz Kaneje, da so ustasi streljali na jedno kompanijo avstrijskih vojakov, ne da bi imeli poslednji kako izgubo.

Atene 8. Vlada je izjavila, da bode nadaljevala vojno do uničenja, ako bi zahtevale vlasti, kakor pogoj na postavljanje, da mora Grška popred poklicati svoje vojake s Krete.

Trgovinske brzojavke in vesti.

Budimpešta. Pšenica zajoson 6.96 6.97 Pšenica za maj-juni 1897 — do — Oves za jesen 5.23—5.24. — Krompir spomlad — — — Koruza za maj-juni 1897. 3.36-3.37 Pšenica nova od 75 kil. f. 7.85 7.90 od 75 kilo. 7.90 7.95 od 80 kil. f. 8. — 8.05, od 81. kil. f. 8.05 8.10 od 82 kil. far. — — — Jecmen 5. — 5. — prosa 5.87 6.25.

Pšenica: Ponudbe in povpraševanje omejeno. Prodalo se je 22.000 met, st., cena mirne ali stalne. Vreme: lepo.

Trst. Nerafinirani sladkor far. 11.65 do —. Novi po f. 11.80 zopet mirno.

Praga. Centrifugal novi, postavljene v Trstu s carino vred odpošiljatev precej f. 3050 3125 Concasse 3275—33— Četvorn 3350—3375 v glavah odih 36—

Havro. Kava Santos good average za maj 49.— za september 50.— stalno.

Hamburg. Santos good average za maj 40 25, za september 41,75, za december 42 50 za marc 43.— stalno.

Zahvala.

Podpisani se najiskreneje zahvaljujem gosp. dru. Josipu Martinisu, zdravniku obeh slovenskih podpornih društev, na veliki skrbi, ki jo je imel za me med vso dolgo boleznijo mojo ter priporočam tega vrlega zdravnika vsem tržaškim Slovincem.

V Trstu, dne 8. maja 1897.

Andrej Kalan,
predsednik

„Trž. podp. in bralnega društva“.

Mihel Ignacij

prodaja

v ulici Barriera vecchia št. 25 vsakovrstno kuhinjsko posodo, železno in lončeno, steklenino in lesene kuhinjske priprave.

Priporoča se slavnemu slovenskemu občinstvu.

Dobro poznane in pripravne škropilnice inženirja Živica

dobivajo se vedno po navadnih nizkih cenah v skladišču tvrdko

Živic in druž. (Schivitz & Comp.)

ulica Zonta števil. 5

TRST.

Na zahtevanje pošilja se cenik.

Borzni trg št. 14

Sedanja razstava: Velika novost! Velezanimivo potovanje po Avstraliji. Pogled na Adelaide in Melbourne. Prvikrat izpostavljeno.

Ustopuina 20 novč. otroci 10 novč.

Voda Beanfort - Spontin

iz vrelca v

Neudorf-u pri Karlovih varih

je najbolja in najzdravejša pijača, ker razven dvojne ogljenčeve kisline od magnezije ima v sebi tudi 32% naravnega ogljenčevega kislica.

Zastopstvo za Trst, Istro in Primorje

Siegfried Hochwald

TRST — Via Giotto — TRST.

VITTORIA

samo po 2-20

moderoc

za gospe, deklice prodaja se po nv. 50 do glđ. 4-20.

Velika zaloga vsakovrstnega blaga za ženske obleke v svetlih in temnih barvah, od nv. 30—150, imamo veliki izbor perkalov, saten, zagrinjala in pogrinjala posteljne in mizne, svilnato blago vsake vrste od 80 nv. naprej, nakiti in čipke, vsake vrste trakov širokih in ozkih po prav nizki ceni; velika zaloga rokovic iz svile, iz koca, iz kože ter krink. Ovratnike in zvratnike, nogovice raznih vrst. Blago za moške obleke na veliki izbor

ZA KOLESARJE

srajce (maje) trikot od 1-30—450 jako primerne in nogovice.

JAKOB KLEMENC

trgovec z manufakturami.

Trst, ulica sv. Anton st. 1.

Agentje,

ki obiskujejo zasebnike iščejo se proti visoki proviziji za razprodajo v kratkem premiranih novovrstnih lesenih zastiral (Roule ux) in zatvornic (Jalousie). Ponudbo s pričevali C. Klement-u, tovarna zalozij, Braunau na Bavar-skem. (Ustanovljeno leta 1878 Največe tovarno to vrste.

Nova gostilna

v prijaznem bližjem Rojanu

z vrtom in igrami za kroglice.

Podpisani uljudno javi, da je odprl v Rojanu št. 6, na levi strani cerkve

novo gostilno

v kateri toči izvrstno okoličansko belo in črno, istrsko in dalmatinsko vino kakor tudi izvozno pivno prve vrste. Postreže dobro in točno sleherni tre-notek z gorkimi in mrzlimi jedili.

Za obilne obiske priporoča se slav. občinstvu udano podpisani

IVAN TREVEN,
vodja in lastnik.

Ajte & Zadnik

Via Nuova na vogalu via S. Lazzaro

Priporoča se sl. slovenskemu občinstvu v mestu, okolici in na deželi zaloga manufakturnega blaga. Udobiva se povsem najnovejše blago, za moške, ženske in deco. Veliki izbor raznovrstnega perila kakor npr. Bombazine bele in rujava iz najboljših tovarn. Raznovrstno platno belo in rujava v razni širokosti. Veliki izbor ženskih štof črnih barvanih in belih. Udobivajo se razni perkali in sateni v najlepših novih in gotovih barvah. Velika zaloga najboljših moderoc, nogovic, rokovic, pajčolanov svilnatih, rat najnovejših barv. Za šivilje in kitničarce, udobiva se vsa drobnarija v obilni meri. V zalogi se nahaja tudi najnovejše blago za gospe. Ovratniki in avratnice, v najnovejše mode in raznovrstno perilo. Nogovice za kolesarje. Štof 140 cm. širok od 65 kr. naprej iz najboljših tovarn. Sprejemajo se naročnine v izvršitve možkih oblek po naj-novejšem Parizkem in Dunajskem kroju.

Cene po dogovoru in sicer jako nizke. Za slovenska društva udobivajo se trobojni trakovi v razni širokosti in najboljšo blago za narodne zastave.

Uzorec se pošilja tako. Pošiljatev blaga na deželo poštnina prosta. V mnogobrojen obisk najtopleje priporočata svojo zalogo držeč se narodnega gesla: Svojim k svojim udani Ajte & Zadnik. Trst.

OLJE.

Pošilja se od 5 litra naprej in na debelo.

Pošilja se od 5 litrov naprej in na debelo

Acquedotto št. 9. (nasproti „Latteria Svizzera“)

Ima se veliko korist in velik trud se prišpara, ako se poslužuje pri l. spedičiji in slov. firmi za olje, kis in mlo. Postrežba je točna, hitra in vrči so tralni. Prevzemajo se pošiljatev za celo Primorsko, Kranjsko, Štajersko in Trst prosto na dom, ostavi vrč na domu brez are. Jedilno olje l. 28 nč., fino 32—36 nč. l. finejšo 56—60 nč. l. ekstrafino 64—72 nč. l. — Kis vinski in ciperski po jako nizki ceni. Milo kuhinjsko 18 nč. K., fino 24, finejšo 26—28 nč. K. Velika zaloga mila (Ajte) za toaletto po zmernih cenah. Udani Anton Siroc

Gabrije Piccoli

lekarnar pri angelju v Ljubljani Dnajska cesta

— Največe priznanje —
na II. mejnar. farm. razstavi v Pragi 1896
London-Pariz-Zenever 1892—1893.

Železnato vino

preizkušenejšega, zanesljivejšega učinka, ima v sebi lahko prebavljiv železnat preparat, katerega učinkuje pri slabotnih, na pomanjkanju krvi in na živih trepečih osebah, pr poročljiv posebnost tudi za slabotne, blede otroke. III Deset gramov tega preparata ima v sebi 25 miligramov železnatega kisloka in 10 miligramov izlečka iz skorje kineškega drevesa.

Lekarnar Piccoli v Ljubljani jamči za označeno ceno, zmeraj jednako sestavo, potrjeno po kemični razkrojni dr. H. Hagerja v Frankobrodu na Odr in prof. Balt. Knapitscha, zapriseženega sodniškega kemika v Ljubljani.

Steklenica imajoča pol litra velja 1 glđ., 4 polliterske steklenice 3 glđ. 60 kr., franko s poštnino vred 4 glđ.

Naročbe odpošiljajo se točno proti poštnem povzetju.

„Tržaška posojilnica in hranilnica“

(registrovana zadruga z omejenim poročtvom)

v TRSTU, Via Molin piccolo št. 1, I. nadstropje.

(blizu norega poštnega postolja)

Daje posojila na vknjižbo po 5 1/2%, monjice po 6%, zastave po 5 1/2%. Sprejema hranilne vloge in je obrestuje po 4% — Uradno ure so: Vsaki dan od 9. do 12. ure dopoldne in od 3. do 5. popoldne, ob nedeljah in praznikih od 10—12 dop. Izplačuje se vsaki ponedeljek od 11. do 12. ure dopoldne, in vsaki četrtek od 3. do 4. ure popoldne. Glavni deleži veljajo po 200 kron. Zadruga določa se lahko plačujajo v mesečnih obrokih po 1 glđ. ter znaša vsaki delež 10 glđ.

Slovenci
in
Slovenke!

spominjajte se
o vsaki priliki naše prekoristne družbe

sv. Cirila in Metoda

Svoji k svojim!

To Vam bodi geslo v gospo-
darskem življenju!

MODA!

Volneno blago

	Meter po	
Moderno modno blago 85 cm. široko	35 in 40 nč.	
Noveje	85 "	48 "
Angleško volneno blago	85 "	50 "
Novost Pepita-Kammgarn	90 "	65 "
Moderno volneno blago	115 "	86 "
čisto vol. blago	115 "	gid. l. —
Priporočljive novosti	115 "	120 "
Angleško čisto vol. blago	118 "	135 "
Kammgarn Anglais	115 "	140 "
uni	120 "	150 "
Nov. novosti Cachemire	120 "	160 "
Priljubljeno Kamm. blago	120 "	170 "
Grosspepita Crêpe Chev.	120 "	170 "
Haute Novost ang. dessine	120 "	175 "
Crêpe mêle Parisienne	120 "	175 "
Zadnja novost za an. blago	120 "	190 "
Crêpe Cheviotine colore	120 "	185 "
Etamine rayé Haute nou	120 "	210 "
Haute nouveauté s svilo	120 "	225 "
façonne en soie	120 "	245 "
Izbrane m. novosti s svilo	120 "	270 "
Fini an. Kammgarn blago	120 "	225 "
Posebne specialitete v angleških in francoskih novostih meter po gld.	1.90, 2.50, 2.80, 2.90, 2.95, 3.10, 3.30, 4.30, 5.60, itd. itd.	

Svilno blago:

Novejše za elegantne poletne toalete, čisto svileni najboljši Pongis imprime v finih kvalitetah in lepih načrtih, meter po 85, 98 nč., gld. 1.10, 1.20, 1.30, 1.35, 1.40, 1.45, 1.50, 1.55, 1.60.
Serge-svila imprime, krasni načrti met. gld 1.90, 2.30

Nizko znižane cene:

Blago iz čiste svile prej m. gld. 1.15 sedaj 50 nč.
" fasonirano " " " 1.40 " 85 "
Čisto svilen-tafet rayé " " 1.55 " 85 "
Zadnja moda: Pepita-blago iz čiste svile v vseh barvah meter po 98 nč., gld. 130, 140 itd.
Novosti: Škotsko blago iz čiste svile meter po gld. 1.60, 1.70, 1.85, 3.10.
Sivo-belo štano blago iz čiste svile (novejše) meter po gld. 1.70.
Črno-belo štano blago iz čiste svile (novejše) meter po gld. 2.10 itd.
Črno façonirano blago iz čiste svile (novi načrti) meter po 95 nč., gld. 1.70, 2.40.
Surova svila façonirana m. 48 nč. (znižana cena) " gl. 1.25 "
Gladka surova svila meter po gld. 1.60, 1.90, 2.10 (boljša kvaliteta).
Specialitete v blagu iz čiste svile za blouse turistov!

Pralno blago;

Levantine noveji načrti	m. 16, 22 nč.
	26, 32 "
Praktični Zehpir	26 "
Najboljši Zehpir v najmodernejih načrtih	35, 42, 50 "
Piqué dessiné (mični uzorci)	33, 35 "
Froisé dessiné boljša kvaliteta	35, 38 "
Atlas-satin izbrani načrti in nijanse barv	40, 58 "
Serge Diagonal imprimé (noveji uzorec)	58 "
Cachemir-satin v najm. načrtih in barvah	65 "
Cachemir-Atlas imprimé	68 "
Francoski battist v novejih lepih načrtih meter po	45, 48, 52, 60 "
Battist carré façonne (novejše)	54 "
rayé	54 "
Izbrane francoske novosti meter po	58, 68, 75, 78, 80, 98, "
Battist-Etamire imprimé	m. 80, 85 "
Najnovejše! Svilen Zehpir v modernih najlepših načrtih po gl.	1.10, 1.15, 1.25, 1.30, 1.40, 1.65.
Beli à juor battisti lepi načrti meter	24, 28, 35, 40, 45, 50, 60, 65 "
Beli, vezan (štikan) švicarski battist meter	75, 82, 95 nč., gld. 1.10, 1.20.
A jour-Brocatt v svetlih barvah	m. 35 "
Črni Atlas-Satin-Brocatti	" 50 "

Hiša blaga

D. LESSNER

DUNAJ
VI., Mariahilferstrasse
Št. 81-83

Za provinco zbirka vzorcev in ilustriran cenik, obsejajoči najposlednje novosti na zahtevanje gratis in franko. Pri naročbi vzorcev prositi se naznaniti vrst blaga in ceno.

Wertheimov

šivalni stroj na dvoem pršiteku
Nemški fabrikat **prve vrste** za domačo in obrtno rabo, razpošiljam z Dunaja na vse kraje avstro-ogerske monarhije.

stroj na noge z visokim držalom	35 gl. 50 nč.
stroj na roko z visokim držalom	31 gl. 50 nč.
stroj z ladjico na krog	49 gl. — "

30dnevna poskušnja
Vsak stroj, kateri se ne obnese izvrstno v času poskušnje, vzamem nazaj na moje stroške. Cenik in šivalni vzorci doiti je na zahtev.
Razpošiljalna hiša šivalnih strojev
Lois Strauss
trgovskosodno protokollirana firma
oskrbovalec društva c. k. državnih uradnikov.
DUNAJ, IV., Margarettenstrasse št. 12 gs.

Gosp. Alojzij Strauss, Dunaj.
Pripisan mi Wertheimov stroj št. 5 je posebno delo v polni dovršenosti, éudež v njegovi vrsti, ker odgovarja vsem mogočim zahtevam, dela brez vsakega šuma, radi česar je moja soproga posebno zadovoljna ter ga priporoča vsem prijateljicam.
Romana, 13. decembra 1896. B. Michelini.

Gasilno orodje

brizgalnice vseh strok
brizgalnice na par
sesalke, vodnjaki,
oprave, cevi i. t. d.
pri
Fr. Kernreuter,
DUNAJ

Hernals — Hauptstrasse 105.
Prevdarki in ceniki na vse kraje brezplačno.

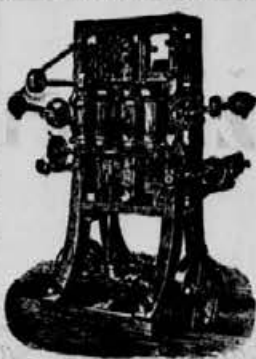
Neznanilo.

Spodaj podpisani raznašalec lista „Edinost“ ki je zajedno URAR priporoča se toplo p. n. občinstvo za popraviljanje vsakovrstnih ur. Udarn-Friderik Colja, vratar hiše št. 8 via Solitario

Kdor želi kupiti
slamreznico, mlatnico, gepelj, trieur ali sploh kak potrebni in koristni kmetijski stroj, naj zahteva prvi slovenski cenik naj novejših strojev od prve in jedine slov. zaloge kmetijskih strojev na Goriskem
Franjo Babnika v Gorici
(začasno Via Formica 12.)
Zastopnik se iščejo.

Zdravljenje krvi

Čaj „Tisoberni cvet“ (Milleflorl).
Čisti kri ter je izvrstno sredstvo proti onim slučajem, če poče v želodcu, kakor proti slabomu prebavljanju in hemoroidam. Jeden omot za ozdravljanje, stoji 50 nč, ter se dobiva v odlikovani lekarni
PRAXMARER „Al due Mori“ Trst, veliki trg.

G. Tönnies
Ljubljana.

Tovarna strojev
in
kovačnica za kotle.

Specialiteta:
žage in stroji za obdelovanje lesa.

15 kopunkata
na ga goduje obaj
cau jezuranimo

THE MORSE MANUFACTURING COMPANY,
7, Red Lion Court, London, E.C.

Zaloga pohištva

trdke **Alessandro Levi Minzi**
Trst, Via Riborgo, 21 in Piazza Vecchia št. 2
Zaloga pohištva in tapetarij vseh slogov, lastnega izdelka. Bogato skiadišče ogledal in vsakovrstnih slik. — Na zahtevanje ilustriran cenik zastojni in franko. Naročeno blago stavlja se parnik, ali na železniško postajo, ne da bi za to računil stroške.

Liniment. Capsici comp.

s sidrom
iz Richterjeve lekarni v Pragi,
pripoznano izvrstno, bolečine blažeče mazilo; dobiva se po 40 nč., 70 nč. in 1 gld. po vseh lekarnah. Zahteva naj se blagovoljno to splošno priljubljeno domače sredstvo na kratko kot
Richterjev liniment s „sidrom“
ter naj se previdnostno vsprejmejo le tako steklenice kot pristave, ki imajo znano varstveno znamko „sidro“.
Richterjeva lekarna
„Pri zlatem levu“ v Pragi

